

Porvoon veden vakauttamisohjelma

Liikelaitos Porvoon veden johtokunta 23.03.2026
307/02.02.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot:

Toimitusjohtaja Elina Antila, puh. 040 489 9593

Taluspäällikkö Jutta Westerlund, puh. 040 144 7159

Porvoon kaupunginhallitus päätti 2.2.2026 (Kaupunginhallitus 02.02.2026 § 27) Vakauttamisohjelman laadinnasta. Porvoon kaupungin talous heikkenee lähivuosina yhteisöverotuoton voimakkaan laskun vuoksi, mikä edellyttää kaikilta toimialoilta ja liikelaitoksilta rakenteellisia ja pysyviä sopeutustoimia. Porvoon veden vakauttamissuunnitelman lähtökohtana on turvata vesihuollon taloudellinen kantokyky tilanteessa, jossa kaupungin tulopohjaan kohdistuu merkittäviä ja pitkäkestoisia paineita. Tavoitteena on vahvistaa laitoksen taloutta, tehostaa toimintaa ja varmistaa palvelutaso, verkostojen kunto ja investointikyky pitkälle tulevaisuuteen. Toiminnan tehostamista tukee parhaillaan käynnissä oleva lakisääteinen omaisuudenhallintasuunnitelman laadinta.

Ohjelma tukee Porvoon kaupungin tavoitetta saavuttaa valtuustokauden aikana vähintään 8 miljoonan euron sopeutukset sekä vahvistaa kaupungin ja sen liikelaitosten taloudellista kestävyyttä tilanteessa, jossa tulopohjaan kohdistuu merkittäviä epävarmuuksia.

Porvoon veden toimintaympäristö muuttuu nopeasti niin taloudellisesti, lainsäädännöllisesti kuin teknologisesti. Vesihuoltolaitoksen talouden vakauttaminen edellyttää suunnitelmallisia ja hallittuja toimenpiteitä sekä kykyä uudistaa toimintatapoja erityisesti tilanteessa, jossa kaupungin talous kehityskuva on epävarma. Ohjelma noudattaa kaupungin vakauttamispäätöksen linjauksia ja keskittyy pysyviin käytäntöihin, kustannustason hallintaan ja toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Porvoon veden vakauttamissuunnitelmassa haetaan toimintaan säästöjä kohdistamalla toimenpiteet ensisijaisesti jo aikaisemmin sovittuihin strategisesti tärkeisiin tavoitteisiin, kuten ilmastotavoitteisiin ja vesihuollon korjausvelkaan kohdistuviin investointeihin, ja ko. toimenpiteiden priorisointiin.

Porvoon vesi hallinnoi laajaa ja monimuotoista kiinteistökantaa, johon kuuluu vedenkäsittelylaitoksia, pumppaamoja, jätevedenpuhdistamoja, paineenkorotusasemia ja varastotiloja. Kiinteistöt muodostavat merkittävän osan laitoksen käyttökuluista, mutta ne tarjoavat myös huomattavan energiatehokkuuspotentiaalin. Energiatehokkaita ratkaisuja on hyödynnetty jo pitkään: esimerkiksi Keskusjätevedenpuhdistamon prosessitilat lämpiävät pääosin puhdistetun jäteveden hukkalämmöllä. Vakauttamisohjelmassa

energiatehokkuutta parannetaan edelleen muun muassa aurinkopaneeleilla, lämpöpumppuratkaisuilla, lämmitysjärjestelmien uusimisella ja kiinteistöjen peruskorjauksilla. Näillä toimilla pienennetään pysyvästi energiankulutusta, ja samalla ne tukevat kaupungin tavoitetta keventää käyttötaloutta ja parantaa resurssitehokkuutta.

Kokonaisuuteen sisältyy myös vedenkäsittelyn ja jätevedenpuhdistuksen prosessien optimointi ja uudistaminen kemikaalien käytön minimoimiseksi. Uusi kalkkikivisuodatuslaitos mahdollistaa luopumisen kalliista ja työturvallisuuden kannalta haastavista kemikaaleista, lipeästä ja hiilidioksidista. Jätevedenpuhdistuksessa tehostetaan ferrosulfaatin ja kalkin syöttöä sekä kehitetään entistä tarkempaa ja taloudellisempaa annostelua. Samalla kemikaalien hankintaprosesseja edelleen yhtenäistetään ja ennakoivuutta vahvistetaan, jotta hankinnat voidaan toteuttaa mahdollisimman kustannustehokkaasti. Kemikaalien käytön optimointi tuo merkittäviä säästöjä ja vähentää markkinahintojen vaihtelun vaikutuksia toimintakustannuksiin.

Ulkopuolisten palvelujen käyttöä voidaan vähentää lisäämällä oman henkilöstön osaamista, tehtävän sisällön muokkaamista ja uusien rekrytointien kohdentamista tulevaisuuden tarpeet huomioiden. Esimerkiksi sähköasennuksia ja vesimittarinvaihtoja voidaan toteuttaa entistä enemmän omana työnä. Myös urakka-asiakirjojen laadintaa ja verkostosuunnittelua siirretään sisäisesti tehtäväksi silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Vesinäytteitä otetaan entistä enemmän kouluttamalla ja sertifioidulla omaa henkilöstöä viranomaisten edellyttämällä tavalla. Näin vahvistetaan laitoksen osaamista, pienennetään ostopalveluriippuvuutta ja noudatetaan kaupungin linjausta henkilöstöresurssien tehokkaasta kohdentamisesta. Toisaalta edellä mainittu voi hidastaa hankkeita.

Verkstorakentamista vähennetään ankarien pakkasjaksojen aikana, jolloin työskentelyolosuhteet ovat vaativia ja kustannukset kasvavat. Tämä vähentää polttoaine- ja kalustokuluja, mutta voi jonkin verran hidastaa hankkeiden etenemistä. Vuotojen etsintää ja laskuttamattoman veden vähentämistä jatketaan systemaattisesti, mikä pienentää suoraan käyttökustannuksia ja parantaa verkoston toimintavarmuutta. Digitalisaatiota hyödynnetään laajasti asiakaspalvelussa ja prosessien ohjauksessa. E-laskujen määrää kasvatetaan, etäluettavat mittarit tehostavat laskutusta ja valvontaa, ja sähköisten palveluiden lisääminen vähentää manuaalista työtä. Verkoston saneeraus jatkuu suunnitelmallisesti, sillä se vähentää vuotovesiä ja häiriötilanteita sekä pienentää pitkän aikavälin korjauskustannuksia.

Vakauttamisohjelman tavoitteena on vuosina 2027 noin 370 000 euron pysyvät vuotuiset säästöt. Säästöt muodostuvat energiatehokkuuden parantamisesta, kemikaalikustannusten pienentymisestä, ulkopuolisten palvelujen vähentämisestä, digitalisaatiosta ja henkilöstöresurssien aiempaa tehokkaammasta kohdentamisesta.

Liikelaitos Porvoon veden toimitusjohtaja
Johtokunta hyväksyy liitteen mukaiset vakauttamistoimenpiteet
osaksi Porvoon kaupungin vakauttamisohjelmaa.